

Voorzitter: C. Nieuwenhout (GL)

Namens de raad: E. Hillekens (GL), J. van Veen (PvdA), M. Gietema (D66), T. van Zoelen (PvdD), M. Sloot (Stadspartij), J. Huisman (SP), E. Akkerman (VVD), O. van Schagen (S&S), P. Rebergen (CU), I. van Jaarsveld (CDA), E. Bernabela (PvhN), K. Blauw (PVV)

Namens het college: E. Eikenaar (wethouder)

Namens de griffie: W. Bierman

Uitvoeringsprogramma maatschappelijke coalitie

00:20:49

Voorzitter: Beste allemaal, welkom bij de meningsvormende sessie naar aanleiding van de collegebrief Uitvoeringsprogramma 2024-2027 Maatschappelijke Coalitie Groningen-Noord. Er hebben zich voor deze sessie geen live sprekers gemeld, maar er is wel een schriftelijke reactie gekomen. Die heeft u via de dagmail ontvangen en is toegevoegd aan de stukken voor deze vergadering, dus kijk die zeker nog even door voor de beraadslaging. Voor deze meningsvormende sessie hebben we iets minder dan 60 minuten. De maximumsprektijd per fractie is drie minuten voor de raadsleden en tien minuten voor het college, exclusief interrupties. We werken met twee termijnen. Eerste termijn is voor politieke vragen. De technische zijn, als het goed is, al gesteld. In deze termijn worden er geen interrupties toegestaan. De tweede termijn is voor woordvoering en het onderling debat. Ik inventariseer eerst even: wie heeft er voor de eerste termijn vragen aan de wethouder? We beginnen even aan deze kant, de Stadspartij.

00:21:59

Mevrouw Sloot: Voorzitter, dank u wel. Ik stel gelijk een vraag over de brief, ook al realiseer ik dat het een korte tijd voor college is om die te hebben gelezen. De vraag die hier in staat is ook de onze: waarom is een stichting als Stichting Talent in Actie niet betrokken geweest? De andere vraag is van ons: is het mogelijk om partijen als deze stichting een duidelijke positie in die Maatschappelijke Coalitie te geven? Ik kan me zo voorstellen dat als mensen hier zo lang bezig en voor de gemeenschap mee bezig zijn, ze ook een positie zouden moeten krijgen.

00:22:44

Voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we het rondje verder die kant op. PvdA.

00:22:49

De heer Van Veen: We hebben in Groningen het platform GRAS, die rondom de fysieke en gebouwde omgeving zorgt voor een breed debat. Nu ik in het uitvoeringsplan las dat we zoveel met sociaal gaan doen, dacht ik: zou het niet goed zijn als we zo'n Gronings kennisplatform gaan krijgen voor het sociaal domein, als luis in de pels, om ons scherp te houden, om lessen van elders naar Groningen te krijgen of om de lessen van de wijkvernieuwing in de hele gemeente te verspreiden? Hoe kijkt de wethouder daarnaar?

00:23:14

Voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we met de 'u' verder. CDA.

00:23:18

De heer Van Jaarsveld: Dank, voorzitter. De ambities zijn enorm in dit plan, ook met

betrekking tot werken en leren. Ik vroeg me af of de wethouder vindt dat daar voldoende medewerkers capaciteit voor is, zowel in het onderwijs als bij de kinderopvang. In vervolg daarop: mocht dat niet voldoende zijn, of hij vindt dat er voldoende gebeurt om meer mensen daarin te werven op dit moment, is de tweede vraag: we hebben het in deze context veel gehad over het verschil in levensverwachting tussen delen van onze gemeente. Nu is het in die indicatoren te zien dat de ervaren gezondheid bijna overal ofwel erboven of er net onder zit in deze wijken. Is deze indicator scherp genoeg om daarin echte verbetering te kunnen monitoren?

00:24:03

Voorzitter: Dank u wel. Dan Student en Stad.

00:24:06

De heer Van Schagen: Een wat specifiekere vraag. Het viel me op dat voor zowel ambitie drie van werk als ambitie drie van wonen in het Uitvoeringsprogramma nog geen concrete indicator is opgenomen in de bijlage. Dit zijn echter beide doelen ofwel opgenomen zijn in de basismonitor ofwel best goed te monitoren zijn. Ik vroeg me af of de wethouder het met mij eens is dat hier nog eens goed naar gekeken moet worden, zodat er voor deze doelen concrete maatstaven terugkomen in de bijlage. Dank wel.

00:24:39

Voorzitter: Dank u wel. Sorry, ik had D66 overgeslagen.

00:24:44

Mevrouw Gietema: Dank, voorzitter. In het Uitvoeringsprogramma zien we dat het college in één van de actielijnen extra wil investeren in het toeslagenschandaal. Echt wil kijken naar de mensen die slachtoffer zijn en daar nog veel meer op inzetten, zodat zij een perspectief krijgen en vertrouwen in de overheid, maar ook in zichzelf want dat zijn zij verloren. De vraag aan het college is: is de wethouder het met ons eens dat de slachtoffers van dit toeslagenschandaal overal in de gemeente zitten en dat die impuls die we er weer aan willen geven - en daar zijn we het helemaal mee eens - voor de hele gemeente zou moeten gelden?

00:25:24

Voorzitter: Dank je wel. Waren erbij de laatste drie fracties nog vragen? PVV.

00:25:36

Mevrouw Blauw: Welke concrete plannen heeft het college om ervoor te zorgen dat de woningbouw ook de middeninkomens en starters bediend? Hoe gaat het college ervoor zorgen dat de samenwerking daadwerkelijk tot concrete resultaten leidt? Dank.

00:25:53

Voorzitter: Dank je wel. Dan geef ik nu het woord aan de wethouder, die druk aan het meeschrijven is.

00:25:59

De heer Eikenaar: De laatste moet ik even uit mijn hoofd onthouden, want anders vergeet ik die. De Partij van de Arbeid had het over een platform voor kennisdeling. Dat bestaat al. We hebben de Wijkmakers die betrokken zijn bij de wijkvernieuwing in

de Noordelijke wijken en aan kennisdeling doen. Sterker nog, er is een leergang voor de bestuurders geweest uit de Maatschappelijke Coalitie, maar ze doen ook aan kennisdeling voor de mensen die dagelijks de wijkvernieuwing in de buurt brengen, voor de bewoners en een combinatie daarvan. Dus die kennisdeling vindt plaats. Als u daar specifieke wensen in heeft, hoor ik die graag, maar op zich hebben we dat platform en die organisatie. Zij zijn tot nu toe betrokken geweest en blijven dit ook. Als u control F indruk op wijkmakers, komt u daar uit.

00:26:59

De heer Eikenaar: De Stadspartij vraagt naar de positie van de briefschrijver van Handig in de Buurt is. Hij heeft het deels over een betrokkenheid bij de Circulariteitshub. Daar gaat de wijkvernieuwing niet over. Daarnaast spreekt hij over zijn betrokkenheid in algemene zin. Er wordt heel sterk ingezet op bewonersbetrokkenheid en niet alleen bij formele organisaties. U heeft gelezen dat de ABCD-methode al gestart is, waarin ik zelf en de bewoners zitten om dit uit te werken. Deze is bedoeld om de bewoners diepgaand betrokken te krijgen, dus niet alleen formele zin maar actief laten mee praten. Ze krijgen ook de mogelijkheid om opgeleid te worden hoe ze andere mensen kunnen werven om dat te doen. Dat is dus wat we doen. Iedere bewoner kan daar een plek in krijgen.

00:27:39

De heer Eikenaar: We zullen ook een beroep doen op organisaties die dit werk al doen, zoals Handig in de Buurt. Ik snap dat de briefschrijver op dit moment die betrokkenheid niet ervaart, maar er wordt heel sterk geïnvesteerd. Daar zou ik nog één ding aan toe willen voegen. Het zijn met name de bewoners binnen de Maatschappelijke Coalitie die nu aan het nadenken zijn over: hoe willen we die betrokkenheid van onze achterban verder vorm geven? Dus dat is iets wat nog verder in ontwikkeling is, met name door de bewoners die het betreft. Het CDA vroeg of er genoeg personeel in de kinderopvang en het onderwijs is. Ik moet zeggen dat dit een beetje op de rand van mijn portefeuille zit. Het gaat er wel over, maar ik moet zeggen dat ik niet helemaal op de hoogte ben van de exacte cijfers.

00:28:55

De heer Eikenaar: We weten wel dat er overal problemen zijn met het werven van personeel. Dat is hier niet anders. Dus dat probleem los ik niet zomaar even op. Aan de andere kant heeft u - en mevrouw Gietema raakte dit al een beetje aan - in de passage over de Toeslagenaffaire kunnen lezen, dat we mensen die hun kinderen naar het onderwijs te brengen, tegelijkertijd een plek binnen de kinderopvang proberen te bieden. Als u op control F duwt, komt u daar op uit. Dus daar wordt in geïnvesteerd. Maar nogmaals, ik los niet ter plaatse het personeelstekort op. Daar wil ik nog aan toevoegen dat als je inzet op deze wijken, je ook probeert daar de beste mensen te krijgen, de beste scholen neer te zetten en dus ook hoopt dat mensen daar graag willen werken. Ik heb de overtuiging dat dat ook het geval zal zijn.

00:30:07

De heer Eikenaar: Student en Stad vroeg naar indicatoren op het gebied van werk en inkomen. Ik zat er even doorheen te kijken, maar er staan volgens mij op dat gebied indicatoren in, zoals: een niet-werkende werkzoekende, minima huishouding en perceptie moeite met rondkomen.

00:30:29

De heer Van Schagen: Het ging over de twee specifieke ambities die ik nog niet echt terugzag, maar wel al in de basismonitor waren opgenomen. Zo zag ik bijvoorbeeld met betrekking tot wonen de voorzieningen in de wijk nog niet terug. De derde ambitie bij werken zag ik ook niet terug. Mijn vraag is: kan daar nog naar gekeken worden?

00:30:30

Voorzitter: Ik wil zowel aan Student en Stad als aan de wethouder zeggen om even te wachten totdat u het woord krijgt.

00:31:07

De heer Eikenaar: Ik ben best bereid naar indicatoren te kijken. Alleen, deze indicatoren zijn gekozen omdat we daar ook langjarig op terug kunnen kijken en wat over zeggen. Op het moment dat je andere indicatoren kiest en daar geen verleden in hebt, zeggen die indicatoren je wellicht ook wat minder. Los van die indicatoren komt er een onderzoeksprogramma waar we dieper op zaken ingaan en kijken we ook naar de effecten van de specifieke maatregelen. Niet alles staat of valt met deze indicatoren. Het gaat om de mix van onderzoeken die worden gedaan naar effectiviteit van verschillende maatregelen. Als je het alleen bij deze indicatoren doet, denk ik dat je daar niet genoeg zeggingskracht uit haalt.

00:31:55

De heer Eikenaar: D66 stelde ook al technische vragen, dus ik heb nog even de passage gelezen waarin de Toeslagenaffaire wordt genoemd. Ik lees dat toch net wat anders. Er staat dat in deze wijken veel toeslagenouders zijn. Dat is ook logisch, want deze ouders kwamen vaak uit een sociaaleconomisch milieu. Mensen werden eruit gepikt op het moment dat ze aan bepaalde kenmerken voldeden. Zij wonen logischerwijs meer in deze wijk. De constatering dat daardoor het vertrouwen in de overheid een flinke knauw heeft opgelopen en dat dit programma - specifiek dan het onderdeel over de kinderopvang en mensen daarnaartoe leiden - daarop een antwoord is, dat is wat er staat. Los daarvan heeft de gemeente de taak gekregen om de toeslagenouders te ondersteunen en de ondersteuning vindt plaats in de hele stad.

00:33:05

De heer Eikenaar: Iedereen die zich meldt bij ons en erkend slachtoffer is, kan in aanmerking komen voor die ondersteuning. Dus dat heeft niks met deze wijken te maken. Het is puur een constatering dat die toeslagenouders veelal in deze wijken wonen, er een knauw in het vertrouwen van de overheid is en we daar een antwoord op moeten geven. Maar dat is wat anders dan dat die ondersteuning voor toeslagenouders in deze wijk intensiever is dan in andere wijken, want dat is niet het geval. Het maakt niet uit waar je woont. De PVV vroeg welke concrete plannen er zijn voor woningen in het middensegment. Volgens mij spreekt u daar heel vaak over met mijn collega. Gisteren was de aftrap van de Suikerzijde en staan de eerste huizen in verkoop. Daar staan dat soort huizen. Bovendien leest u hierin dat we ook in deze wijken in het middensegment bij willen bouwen. Dus volgens mij zijn er concrete plannen genoeg, waar mijn collega beter van op de hoogte is dan ik. Dank u wel.

00:34:19

Voorzitter: Ik zie nog een vervolgvraag van CDA.

00:34:23

De heer Van Jaarsveld: Voorzitter, ik had twee vragen gesteld. Eén is helemaal niet aangeraakt en dat ging over de indicator Ervaren Gezondheid. Ik weet niet of die vraag verhelderd moet worden of dat de wethouder die vraag nog kan herinneren. Mijn tweede is een soort van beantwoord: zijn of komen er voldoende opvangmedewerkers en leerkrachten? De wethouder zegt dan dat ik kan control F-en naar alle ambities. Dat heb ik gelezen, maar daardoor denk ik: zijn er dan wel genoeg medewerkers? Dus ik vond dat niet echt een antwoord op mijn vraag.

00:34:56

Voorzitter: Wethouder, nog een reactie op het andere punt.

00:35:01

De heer Eikenaar: Ik was snel aan het kijken naar die Ervaren Gezondheid, maar die scan ik er niet meteen uit. Ik moet het antwoord daarop schuldig blijven, eerlijk gezegd. Ik heb de vraag niet helemaal onthouden, anders had ik hem wel beantwoord. Kan u hem nog een keer herhalen? Wat zei u precies over die indicatie?

00:35:09

De heer Van Jaarsveld: In de voorlopers op dit plan hebben we het heel vaak gehad over dat verschil in leeftijdsverwachting en levensjaren. Als je kijkt naar de indicatoren, dan raakt alleen die van Ervaren Gezondheid daar direct aan. Alle acht wijken scoren net op de norm, erboven of maximaal 2% onder de norm. Met deze ambities voor 16 jaar loop je maar een klein beetje in en dan vraag me af: is deze specifieke indicator scherp genoeg? Dit gaan we wel halen, maar de vraag is: schiet je er dan ook iets mee op?

00:36:01

De heer Eikenaar: Terechte vraag. Ik ga er even naar kijken, want ik kan er nu geen antwoord op geven. Ik heb ook niet die vergelijking, zoals u die net geeft.

00:36:10

Voorzitter: Wellicht dat u aan het eind van het debat daar nog even op terug kan komen of anders schriftelijk.

00:36:15

De heer Eikenaar: Dat is een goeie suggestie. Volgens mij gaf ik wel antwoord op uw andere vraag. Eén: ik kan personeelstekorten niet wegtoveren. Twee: we investeren in die kinderopvang en proberen mensen daarnaartoe te leiden. Dat is wat ik bedoelde met control F. Dat is één van de actiepunten die in het Uitvoeringsprogramma staan, dus daar verwees ik naar. En drie: door hier te investeren, leggen we de nadruk op deze wijk. We zetten hier de beste scholen neer. Je kan er vanuit gaan dat op het moment dat je hier meer middelen beschikbaar hebt, je ook in staat bent om mensen deze richting op te krijgen. Je hoopt en verwacht dat mensen eerder in deze wijk gaan wonen, waardoor die tekorten zich hier minder voordoen. Ik geef toe dat het dan een negatief waterbedeffect kan hebben op andere gebieden. Maar als je hier de voorkeur aan geeft, is dat wat je doet. Daar prioriteer je in.

00:36:48

Voorzitter: Hartelijk dank. Dan gaan we nu naar de tweede termijn. Ik begrijp dat de fractievoorzitters straks even samen geroepen worden, dus ik wil vragen of zij straks eerst het woord willen nemen, zodat zij daarna eventueel de zaal kunnen verlaten wanneer dat nodig is. Wie van de fractievoorzitters wil het woord? PvdA.

00:37:43

De heer Van Veen: Dank je wel, voorzitter. Binnen de PvdA-fractie hebben we alle onderwerpen verdeeld om ervoor te zorgen dat iedereen zich dus op één ding specialiseert. Maar als ik naar dit Uitvoeringsplan kijk, had ik hier net zo goed met mijn hele fractie kunnen zitten, want op zoveel verschillende onderwerpen zijn we nu met interventies bezig om te zorgen dat het leven van de Groningers in deze wijk verbeterd. Ik loop er even een paar langs: de brugfunctionarissen voor de soepele overgang van basisschool naar middelbare school, het zorgen dat alle woningbouwcorporatiewoningen minimaal label D hebben om energiearmoede tegen te gaan, de kwalitatieve fysieke verbetering van de sociale woningvoorraad, een meer gemengde wijk dankzij het toewijzingsbeleid, meer groen in de wijk zodat mensen elkaar kunnen ontmoeten en we hittestress tegengaan. Of tenslotte de baangarantie zodat jongeren en andere mensen met afstand tot de arbeidsmarkt, de zekerheid hebben dat het doen van een opleiding tot een stabiel inkomen leidt.

00:38:36

De heer Van Veen: Dit zijn vijf voorbeelden waaruit concreet blijkt dat we echt zaken oppakken waar de wijk iets aan heeft, voor en met de inwoners daar. Het gaat om sociale huurwoningen, scholing, groen, werk, alles zit erbij. Onderwerpen waar de PvdA zich hard voor maakt. We zien dan ook - en ik ben ervan overtuigd - dat de kansen voor onze toekomstige Groningers hier dankzij dit programma er echt op vooruitgaan. Maar betekent dat dan dat we als PvdA maar achterover gaan leunen? Natuurlijk niet. We blijven scherp en zullen ook in gesprek blijven met de inwoners en organisaties om van hen te horen of dit programma goed uitgevoerd wordt, waarbij we specifiek scherp zijn op de koppeling tussen het sociale en de fysieke wijkvernieuwing. Daar hebben we ook een motie over ingediend, die de raad een jaar geleden heeft aangenomen.

00:39:16

De heer Van Veen: Dus we blijven opletten. Het is gezegd dat succes altijd vele vaders kent. Dit geldt ook voor dit Uitvoeringsprogramma. Hier zien we dat de aanpak van radicale gelijkheid, waarbij er dus met inwoners gesproken is, geleid heeft tot een uitvoeringsplan waar veel bewoners op verschillende manieren bij betrokken zijn en invloed op gehad hebben. Bewoners die een hele simpele vraag gesteld hebben gekregen, namelijk: waar hebben jullie behoefte aan? Hoe kunnen jullie bijdragen? En dan kom je dus op zo'n mooi plan uit. Ook moeten we niet vergeten dat deze wijkvernieuwing in Groningen niet nieuw is.

00:39:51

Voorzitter: U heeft een interruptie van D66.

00:39:54

Mevrouw Gietema: Dank. Even over de zeggenschap van de inwoners. Ik lees methodisch terug dat we dit in de uitvoering zoveel mogelijk met de bewoners gaan doen. Als ik het plan lees, zie ik nog niet terug dat dit al veel gebeurt. Ik geloof wel

dat dit gedaan is, maar lees het niet terug. Ik vroeg me af of de PvdA het met mij eens dat ondanks de bewoners betrokken zijn bij de totstandkoming van dit plan, dit plan alsnog erg vanuit de systeemwereld is geschreven en naar buiten toe wordt gepresenteerd?

00:39:57

De heer Van Veen: Misschien wel als het gaat om het taalgebruik in de documenten, maar als er staat beschreven hoe ze die verschillende acties gaan oppakken - bijvoorbeeld een brugfunctionaris wordt opgepakt met de leraren aldaar - ben ik dat niet met D66 eens.

00:40:47

Voorzitter: Dit roept een vervolgreactie op. D66.

00:40:47

Mevrouw Gietema: Kort even concreet over die brugfunctionaris. Goed dat we investeren in een succesvolle interventie die we overal al toepassen. Maar hoe is een bewoner dan betrokken bij de uitvoering van die brugfunctionaris?

00:40:52

De heer Van Veen: Omdat die brugfunctionaris iemand is die daar waarschijnlijk woont en omdat de leraren waarmee we dit doen, daar ook wonen. Dat zit daar volgens mij in. Voorzitter, ik ga verder met het feit...

00:41:21

Voorzitter: Komt u ook tot een afronding daarbij?

00:41:23

De heer Van Veen: Ja, want ik moet er ook vandoor. Wat betreft de kennisdeling, was ik wel bekend met de Wijkmakers. Ik kende hun traineeship, maar ik wist niet dat ze deze rol hadden. Ik ga binnenkort met ze in gesprek en misschien komt daar nog iets uit, maar dit vind ik sowieso positief.

00:41:38

Voorzitter: Dank u wel. Dan zie ik dat de fractievoorzitters eerst weggaan. Hopelijk komen jullie aan het eind weer terug. Welke fractie wil dan graag het woord? VVD.

00:41:49

Mevrouw Akkerman: Dank u wel, voorzitter. Ik ben helemaal in de war. Ik graag als eerste gewild, want ik had ook een vraag aan de andere fracties. Dat gaat nu niet helemaal uit de verf komen, maar dat heeft er alles mee te maken dat we twee weken terug het Rekenkameradvies bespraken over het Nationaal Programma Noord-Groningen. Het advies aan ons is om meer grip en sturing te krijgen om te weten of hetgeen we doen ook het goede is en oplevert wat we willen. Met dit uitvoeringsplan worden de zaken wel wat concreter, maar de vraag is: is dit genoeg? De wethouder zegt zelf letterlijk: nee, voor deze indicatorenlijst is dit nog te dun. Ons idee zou zijn om nog een extra meningsvormende sessie in te plannen met alle fractie om die doelen verder te concretiseren en het per thema met elkaar te hebben over: wat vinden we acceptabele doelen?

00:42:13

Mevrouw Akkerman: Ook met geschikte tussendoelen, want deze doelen gaan over 30 en 40. Maar wat willen in 2027 bereikt hebben? Het is een beetje lastig om dit nu

te vragen omdat niet iedereen aanwezig is. Maar ik ben wel benieuwd hoe de mensen die er wel zijn, daartegenover staan? Je zou bijvoorbeeld heel concreet kunnen zeggen: we willen in 2027 10% minder bijstand in Groningen-Noord. Dan heb je een heel duidelijk doel en daar kun je naartoe leven. En als het niet lukt, kun je ook bijsturen. Ik zie dat iemand een vraag aan mij wil stellen.

00:43:13

Voorzitter: Partij voor de Dieren, een interruptie.

00:43:19

De heer Van Zoelen: Dank. Aan het einde zie ik al dat er een aantal indicatoren worden genoemd. Het zou ook een mogelijkheid zijn om eerst een aftrap te geven op die indicatoren en als partij zegt: dat zou ik aangescherpt willen. Ik heb de indicatoren niet direct bij de hand, maar volgens mij zit dat al voor een deel in dit huidige plan. Ik ben benieuwd wat de VVD ervan vindt om op een later moment te kijken hoe we die indicatoren die er nu zijn, kunnen aanscherpen.

00:43:38

Voorzitter: De VVD.

00:43:50

Mevrouw Akkerman: Onze fractie heeft wel behoefte aan een sessie waarin we dat direct al doen en waarin we de tijd hebben om dat mee te geven. Als we kijken naar investeringen die we doen als gemeente, hebben we meerdere sessies over de strategische investeringsagenda om met z'n allen goed aan het stuur te zitten, maar om de goede beslissingen te nemen. Dit zijn grote investeringen en wij denken dat we daar best wel wat tijd in mogen steken. De vraag die de Partij voor de Dieren net aan mij stelde, is misschien een antwoord op de vraag die ik aan de Partij voor de Dieren wilde stellen. Wij zijn benieuwd hoe andere fracties daar tegenaan kijken.

00:44:29

Voorzitter: Dank u wel. Dan is dit een uitnodiging, ook aan de andere fracties. Welke fractie wil graag een woordvoering doen? Stadspartij.

00:44:40

Mevrouw Sloot: Ik heb verder geen woordvoering, maar ik kan me wel vinden in de opmerkingen van de VVD. Ik kan me herinneren dat we hier in het voorjaar zaten en een aantal fracties toen hebben aangegeven: je probeert wel over een heel lange tijdlijn te sturen, even afgezien van wat de Rekenkamer zei. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat we aan die knoppen kunnen blijven draaien, zonder dat we zeggen dat we dit pas veel later gaan bekijken? Ik denk dat het goed is om tussentijds te kunnen sturen, maar dan moeten we ook weten waarom we tussentijds willen sturen. Dus wat dat betreft, ben ik het ermee eens dat daar een goede discussie over komt.

00:45:26

Voorzitter: Dank u wel. Sorry, zijn dit interrupties? Ja, SP, interruptie.

00:45:35

De heer Huisman: Dit komt vanuit de mensen. De mensen zijn hiermee bezig. Moeten wij dan te veel aan het stuur zitten? Volgens mij investeren we hier in het gebeuren en laten we veel aan de wijk zelf over. Daarom vind ik het wel jammer dat

ze zeggen: wij moeten veel sturen. Volgens mij moeten we erop toezien dat de doelen gehaald worden, in plaats van dat we echt gaan sturen. Wat vindt u daarvan?

00:46:02

Voorzitter: Stadspartij.

00:46:02

Mevrouw Sloot: Zoals u weet is mijn partij voorstander van dat het zoveel mogelijk van onderop gebeurt. Maar we weten ook dat de bewegingen binnen die wijken in de loop der tijd kunnen veranderen. Dan moet er dus iets van een sturingsmechanisme opzitten. Als wij aan het eind van de rit gaan zeggen: dat is wel leuk. Of: we hebben dat goed gedaan en dat niet. Of: daar hadden we misschien tien jaar geleden wat aan kunnen doen, maar hebben we niet gedaan omdat we dachten: we laten die mensen gaan. Niet dat die mensen dat niet kunnen, maar het is een samenspel. We doen het met z'n allen. Dus denk ik dat wij daar wel een stukje aan de knoppen moeten kunnen draaien als het nodig is.

00:46:49

Voorzitter: U heeft daar nog een interruptie op, eerst van GroenLinks en dan van Partij van de Dieren.

00:46:53

Mevrouw Sloot: Dank, voorzitter. Ten eerste deel ik heel erg de analyse van de heer Huisman dat het vanuit de wijk moet komen. Ten tweede vraag ik me af of de Stadspartij ons als raad niet onderschat. We kunnen altijd sturen. Het is een uitvoering, en we kunnen met z'n allen ingrijpen wanneer dingen niet gebeuren zoals wij zouden willen. De wijk gaat misschien veranderen, maar het is aan ons om op dat moment te sturen. Onderschat mevrouw Sloot onze raad niet?

00:46:54

Voorzitter: Stadspartij.

00:46:54

Mevrouw Sloot: Voorzitter, ik zal het anders proberen uit te leggen. Het is niet zo dat ik vind dat wij van bovenaf halverwege moeten ingrijpen en zeggen: stop, dit kan zo niet verder. Nee, ik denk dat we samen moeten beslissen wanneer wij tussentijds gaan kijken of bepaalde doelstellingen behaald worden. Dat kan alleen maar als je dat met elkaar hebt afgesproken. Dat is niet alleen als raad, maar als het hele project. En dat is eigenlijk een te klein woord voor wat we gaan doen. Daar gaat het om en dat is wat de VVD denk ik ook aangeeft. We moeten het niet loslaten en het is goed om tussentijds evaluatiemomenten in te bouwen. Maar die kan je alleen maar inbouwen op het moment dat je daadwerkelijk daaraan doelen hebt gekoppeld. Dat bedoel ik en ik zal nooit zeggen dat ik de raad onder- of overschat. Het gaat mij erom om dit samen met de inwoners te kunnen doen.

00:48:39

Voorzitter: Dan had u nog een interruptie van de Partij voor de Dieren. Probeer u het kort te houden, want u bent al door uw spreektijd heen.

00:48:45

De heer Van Zoelen: Dank, voorzitter. Het is helder. Ik begrijp de VVD en de Stadspartij in deze. Het is een beetje vreemd dat het Rekenkamerrapport er is. Dat

loopt onafhankelijk. Zij doen onderzoek en komen met deze adviezen en aanbevelingen, dewelke ook zijn overgenomen. Dan heb je nu het Uitvoeringsprogramma en dat moet gaan samenwerken. Het lijkt mij dat dit het moment is om naar die indicatoren te kijken en alvast een opzet te maken voor de doelen die je wil bereiken. VVD komt met het voorstel om een meningsvormende sessie te doen. Ik hoor de Stadspartij zeggen dat we tussentijds moeten evalueren. Ik ben benieuwd wat de Stadspartij wil: op korte termijn een meningsvormende sessie of eerst de indicatoren aanscherpen? Of moeten we bijvoorbeeld aan het eind van het jaar eens kijken, ook in het overleg wat is gepleegd met bewoners, hoe we die doelen en aanbevelingen van het Rekenkamerrapport meenemen? Hoe kijkt de Stadspartij daar tegenaan?

00:49:41

Mevrouw Sloot: Dank u, voorzitter. Wat VVD ook aangeeft, het is jammer dat niet iedere woordvoerder er nu bij is. We zouden het nog een keer willen bespreken om te kijken of we hier wel of niet hetzelfde over denken en of we daar dan afspraken over kunnen maken. Ik zit hier niet om nu dingen met u af te spreken over evaluaties. Helemaal niet. Ik reageer op de vraag van mijn collega en geef aan dat ik denk dat het verstandig is om daar nog een keer met elkaar over in gesprek te gaan.

00:50:14

Voorzitter: Ik zie allemaal handen. Ik hoop dat dat voor woordvoeringen zijn. Nee? De interrupties kunnen niet meer, want we zijn al ruimschoots door de tijd heen. Dan de woordvoering van het CDA.

00:50:27

De heer Van Jaarsveld: Dank, voorzitter. Ik snap niet waarom we nog een keer bij elkaar moeten komen om allerlei dingen te bespreken die ook nu prima op tafel kunnen worden gelegd. Dat gezegd hebbende, zou ik graag willen zeggen dat wij als CDA altijd achter deze ambities hebben gestaan en het echt een prachtig Uitvoeringsprogramma vinden. We hopen dat dit net zo geweldig gaat uitwerken als het nu opgeschreven is. Maar als die tijd hebben we wel altijd drie zorgpunten - en niet eens als kritiek bedoeld - gehad die er stuk voor stuk nog steeds staan, namelijk één: de doelen zijn weinig concreet. Ik snap dat je niet alles dicht kan timmeren. Ik heb ook niet per se behoefte aan extreme heroverwegingen of het smart maken van doelen. Wij geloven dat de ambities goed zijn. Onze andere twee punten, zijn: de haalbaarheid van dit plan wordt nooit onderbouwd en nog steeds niet. Dat heeft vooral te maken met die capaciteitsproblemen waar ik net bij politieke vragen voor de zoveelste keer over begon.

00:51:29

Voorzitter: U heeft een interruptie van D66.

00:51:32

Mevrouw Gietema: Voor u verschillende keren het capaciteitsprobleem aankaart, is dit ook een punt zorg dat we raadsbreed al eerder hebben benoemd. De context is spannend. En hoe geven we dat geld uit aan capaciteit/mensen? Moeten we daarom misschien niet op bepaalde punten meer zeggenschap aan de inwoners geven? Dus op sommige punten een stapje terug doen, waardoor je letterlijk meer ruimte creëert voor bewoners en hen zeggenschap en eigenaarschap geeft.

00:51:32

Voorzitter: CDA.

00:51:32

Mevrouw Gietema: Nee, totaal niet. Over die capaciteitsproblemen: het is een geweldige ambitie om meer kinderen naar de opvang in die wijken te willen brengen. Alleen, daar moeten dus ook voldoende mensen werken. Hetzelfde geldt in de scholen. Als je meer aandacht wil geven, en de capaciteitsproblemen zijn al enorm, heb je daar meer mensen nodig. Ik heb het met de SP, niet met de wethouder, gehad over het waterbedefferd dat de wethouder net omschreef, namelijk als die scholen...

00:52:36

Voorzitter: Ik was aan het wachten op een punt, maar dat kwam niet. U heeft een interruptie van Student en Stad.

00:52:42

De heer Van Schagen: Ik vraag me af of het CDA ziet dat het bij een groot deel van dit plan echt gaat om het creëren van een plus. We sluiten aan bij de dingen die er al gebeuren, benutten de capaciteiten beter en gaan dus koppelkansen creëren.

00:52:54

Voorzitter: CDA.

00:52:55

De heer Van Jaarsveld: Ja, ik zie dat een groot deel van het plan daarover gaat. Om met dit punt door te gaan, voorzitter, als er onvoldoende mensen zijn en er ligt geen geweldig plan onder om meer mensen te creëren, doet zo'n waterbedefferd niets anders dan de schaarste herverdelen. Het punt daarbij is dat de vraag moet worden gesteld, en deze kan ook gelijk worden beantwoord: wie wordt daar nu het hardst door getroffen? Het is niet zo dat in die noordelijke wijken zeer vermogende ouders wonen waarvan de kinderen allemaal ineens een privébijles nemen. Nee, de arme gezinnen worden daar de pineut van. Ik zou heel graag willen dat de wethouder een duiding geeft over wat zo'n waterbedefferd zou doen. En vooral: hoe gaat hij dit voorkomen?

00:53:44

Voorzitter: Dank u wel. Welke fractie wil het woord? Nee, de tijd is een beetje op. Sorry, ik zit een beetje streng op de tijd. Dat heeft ermee te maken dat we wat later begonnen zijn en al een paar keer een beetje uitgelopen zijn. We hebben 60 minuten in totaal de tijd en daardoor zijn het vrij korte spreektijden per persoon. Vergeef me voor de striktheid. Laten we proberen dit met de woordvoeringen op te lossen. Wie kan ik het woord geven? Partij voor de Dieren.

00:54:14

De heer Van Zoelen: Dank. Er ligt een mooi Uitvoeringsprogramma voor ons om ook die Noordelijke wijken een impuls te geven op het gebied van allerlei thema's: veiligheid, scholing en zoeken naar werk. Dat zijn echt mooie dingen die worden opgepakt over diverse sporen. Er ligt ook een rekenkamerrapport dat onlangs is uitgekomen. De VVD stelde daar vragen over aan de andere fracties. Er zijn nu indicatoren. Ik denk dat we dit moeten opstarten. In de loop van de tijd, in gesprekken met inwoners en het bouwen van gemeenschappen, kunnen we kijken

wat er leeft en welke doelen er gesteld moeten worden. Ik heb er vertrouwen in dat het college aan de slag gaat met de aanbevelingen van de Rekenkamer en dat uit het voorstel dan vanzelf komt hoe we die doelen kunnen aanscherpen.

00:55:05

Voorzitter: U heeft een interruptie van de VVD.

00:55:08

Mevrouw Akkerman: Dank u wel, voorzitter. De essentie is wat de VVD-fractie betreft, dat wij moeten kunnen beoordelen of deze inzet het verschil gaat maken of dat we die doelen gaan halen. Heeft de Partij voor de Dieren op basis van dit plan daar voldoende informatie over?

00:55:22

Voorzitter: Partij voor de Dieren.

00:55:23

De heer Van Zoelen: Ik denk dat in dit Uitvoeringsprogramma een heleboel dingen samenkomen op die diverse sporen. Daar liggen al dingen die in het verleden zijn gebeurd. De interventies in spoor één werden goed bevonden. Spoor twee en drie zijn nieuw. Ik ben ook benieuwd hoe dat uitpakt. Als dat Uitvoeringsprogramma in werking treedt, krijg je na een jaar een beter beeld over welke doelen je kan stellen en hoe de sporen samenkomen. Volgens mij moeten we eerst een jaar wachten om te kijken hoe dit Uitvoeringsprogramma in zijn werk gaat. We missen wel een beetje groen. Dat zijn er zijdelings in, maar ik denk dat groen een goed gevoel geeft voor het welzijn en de veiligheid. Het is belangrijk dat daar aandacht voor is, maar daar gaan wij vanuit.

00:55:30

Mevrouw Akkerman: Het is belangrijk dat er aandacht is voor laaggeletterdheid. Wat mij nog opviel is dat de hele website van het communicatieplatform dat is opgericht voor alle deelnemers in de Maatschappelijke Coalitie, niet werkt. Is dat in oprichting? Komt dat nog of is dat erop dit moment al? Dit gaat over de Noordelijke wijken. Het is belangrijk om een gemeenschap op te bouwen. Misschien is het ook een idee om culturele en sportevenement te organiseren met kinderen of deelnemers buiten de wijk, waardoor je in contact komt met de andere wijken, vooral in sociaal gesegregeerde samenlevingen. Je kan bijvoorbeeld een muziekevenement organiseren waar deelnemers van scholen aan meedoen of een sportevenement waar de acht Noordelijke wijken met andere wijken een tornooi gaan doen. We zijn benieuwd hoe de wethouder daarnaar kijkt.

00:57:16

Voorzitter: Korte interruptie.

00:57:19

Mevrouw Gietema: Helemaal eens dat kinderen elkaar moeten zien op de schoolpleinen en in dezelfde buurt, maar ook in ander wijken. Ziet de Partij voor de Dieren hierin ook een rol voor sportverenigingen, omdat vanuit de natuurlijke competitie die daar al is, die beweging ontstaat?

00:57:19

Voorzitter: Partij voor de Dieren.

00:57:19

De heer Van Zoelen: Zeker. Ik noemde al dat sport zich daar uitstekend voor leent, zodat kinderen in de beleefwereld van andere kinderen komen en elkaar leren kennen. Het communicatieaspect daarin is belangrijk. Er zijn in Amsterdam diverse projecten waarin scholen samen een muziekuitsvoering doen. Je kijkt dan niet alleen naar je eigen wijk, maar je probeert de kinderen te laten interacteren met kinderen van andere scholen die een andere beleving hebben. Het is belangrijk om daar ervaringen uit te halen en daar op door te bouwen.

00:58:16

Voorzitter: Dank u wel. Wie wil dan woordvoering? Student en Stad.

00:58:22

De heer Van Schagen: Dank u wel, voorzitter. Met het uitvoeringsprogramma hebben we als gemeente de kans om de toekomst van onze gemeente, onze stad, onze wijk en daarmee de toekomst van onze inwoners vorm te geven. Een wijkvernieuwing is niet iets nieuws en zal ook binnenkort niet klaar zijn. Ik vind het mooi om te zien hoe de Maatschappelijke Coalitie zich inzet voor inwoners die het wat minder goed getroffen hebben, puur en alleen door de plek van hun wieg. Mijn collega Caroline heeft dit de afgelopen jaren al meerdere malen benadrukt. Maar investeren alleen is niet genoeg, want het gaat uiteindelijk om de toekomst van onze inwoners. We vinden het fijn om te zien dat de inwoners in dit plan zoveel mogelijk centraal gezet zijn.

00:59:01

De heer Van Schagen: We missen in deze plannen echter nog de samenwerking op het gebied van sport. Dat verbaast me toch een beetje, want voor veel mensen is dit echt een belangrijk deel van hun leven. Het lidmaatschap voor een sportvereniging is helaas niet gratis. Het kost geld, tijd en moeite. Genoeg redenen voor Annemiek uit Selwerd om haar zoontje Pieter dan toch maar niet op voetbal te zetten. Zij is immers al druk genoeg met het betalen van haar rekeningen, maar Pieter had wel eindelijk een plekje gevonden om te ontsnappen aan de problematiek thuis en de pesterijen op school. Nu verliest hij dit deel in zijn leven. Ik wil de wethouder vragen om onze inwoners ook op dit gebied bij de hand te nemen. Kan de Maatschappelijke Coalitie op dit gebied ook een plus creëren?

00:59:46

Voorzitter: U heeft een interruptie daarop van GroenLinks.

00:59:50

Mevrouw Hillekens: Voorzitter. Ook wij zien die waarde van sport, maar ik ben benieuwd of mijn collega dan denkt dat het Jeugdfonds Sport en Cultuur op dit moment niet genoeg doet en of er nog meer nodig is op dat gebied.

01:00:01

Voorzitter: Student en Stad.

01:00:03

De heer Van Schagen: Dat is niet wat ik zeg. Het Jeugdfonds kan ook samenwerken met die Maatschappelijke Coalitie, zodat er ook daar koppelkansen en die plus gecreëerd kunnen worden. Dat is tevens ook mijn afsluiting, zodat we al die

Pietertjes wiens ouders het geld en de tijd niet hebben voor een sportvereniging, ook wat kunnen bieden.

01:00:15

Voorzitter: Dank je wel. Welke fractie mag ik dan het woord geven? GroenLinks.

01:00:33

Mevrouw Hillekens: Dank u wel, voorzitter. Wij zien hier echt een heel mooi uitvoeringsplan liggen. Ik hoor ook de wens om dingen goed te kunnen monitoren en zit daar een beetje op de wip, in alle eerlijkheid. Ik deel die wens heel erg, maar denk ook dat we met z'n allen niet moeten blijven bakkeleien over die indicatoren, maar dat we de stappen moeten maken die nu in het Uitvoeringsprogramma staan. Er staan een aantal mooie initiatieven in die nu uitvoering krijgen. Een aantal initiatieven lopen al. De heer Van Veen noemde er al een paar op, dus daar zal ik me even van weerhouden. Wij zien nog wel ruimte, en dat gaat over de fysieke transformatie van de wijken. Het gaat veel over de locaties waar mensen bij elkaar kunnen komen.

01:01:16

Mevrouw Hillekens: Het is een heel belangrijk aspect dat fysiek en sociaal samenkomen, maar ook in fysiek aanpakken van een wijk kan je veel betekenen. We weten nu eenmaal dat dicht bij de natuur en het groen wonen, goed is voor de gezondheid en gezondheidsservaring van onze inwoners. We zouden de nadruk willen leggen om ook daar weer ruimte voor te zoeken en met de Maatschappelijke Coalitie te kijken hoe je daar de handen ineen kan slaan en stappen in kan maken. Daarnaast zien we voor die specifieke plek van samenkomen de potentie als fractie om bezig te gaan met de speeltuin en de hangplek, dit om ervoor te zorgen dat die inclusief zijn. Dat betekent voor alle leeftijden, maar ook voor anderen, zoals: mensen met een fysieke en mentale beperking. Als je daar aandacht voor hebt en houdt, ben je echt bezig met inclusiviteit.

01:01:55

Voorzitter: U heeft een interruptie van het CDA.

01:01:55

De heer Van Jaarsveld: Ik was benieuwd of GroenLinks specifiek op het onderdeel leren en ontwikkelen gerustgesteld is in de haalbaarheid van dit plan en waarop dit dan gebaseerd is.

01:01:55

Mevrouw Hillekens: Ja, wij zijn daarin gerustgesteld. We kunnen niet in de toekomst kijken, maar met wat er nu ligt, denken wij dat we de stappen kunnen zetten die nodig zijn. En anders kunnen we altijd bijstellen. Tot zover.

01:02:29

Voorzitter: Dank je wel. Welke fractie mag ik dan het woord geven? D66.

01:02:34

Mevrouw Gietema: Eerst een kort punt van orde. Ik vind het toch wel ongemakkelijk dat we voor zo'n belangrijk plan met 100 miljoen aan extra middelen, niet compleet zijn. Het is overmacht en dat begrijp ik. Wellicht kunnen we dit in mogelijke vervolgacties, die al werden genoemd, dit meenemen. Maar door overmacht, kunnen we misschien op een aantal punten het debat niet voeren.

01:03:04

Voorzitter: Dank u wel. Ik hoop dat ze tegen het eind van de sessie weer terug zijn, maar als dat niet het geval is, moeten we ons even beraden wat dan het handigste is. Maar doet u in ieder geval uw woordvoering.

01:03:18

Mevrouw Gietema: Ik lichte net al even het toeslagenschandaal eruit in de politieke vragen richting de wethouder. Ik ben ermee bekend dat we daar vol op inzetten. Het is hier misschien met goede intenties ingezet, maar voor de beeldvorming vind ik het niet fraai. Het kan zijn dat de meeste slachtoffers van dit schandaal in dit gebied wonen, maar niet allemaal. Deze mensen zijn stuk voor stuk kapot gemaakt. Ik begrijp dat we hier alles aan doen, maar ik zou toch het verzoek aan college willen neerleggen om een extra plus op de interventie in te zetten voor deze mensen. Volgens mij verdient ieder mens die extra plus. Het tweede gaat over het vertrouwen. We willen meer doen voor de slachtoffers van de toeslagen. Rechtsbescherming is een punt dat daarbij komt kijken.

01:03:52

Mevrouw Gietema: Sommigen zijn volledig het vertrouwen kwijt in de overheid. En dan is het goed om als overheid nog zichtbaarder te zijn in het ondersteunen en bieden van kansen. Daar staan we volledig achter als D66. Maar we vinden het daarnaast ook belangrijk om te onderzoeken of we extra kunnen investeren in bijvoorbeeld de Sociaal Raadslieden in deze wijken, die veel juridische expertise hebben en onafhankelijke ondersteuning kunnen bieden aan mensen die geen vertrouwen meer hebben of waar dit groeiende is. Op die manier hebben zij dan een persoon naast zich die niet van de overheid, de gemeente of de wijk is, maar onafhankelijk met hen kan meedenken en daarmee bijdraagt aan het vertrouwen en de kansen die zij kunnen benutten.

01:04:54

Voorzitter: U heeft een interruptie van het CDA.

01:04:54

De heer Van Jaarsveld: Voorzitter, ik probeer dit te begrijpen. Niet ieder kind met een leerachterstand woont hier, maar de meeste wel. Niet ieder gezin met een minimuminkomen woont hier, maar de meeste wel. Wat maakt dit dan zo anders dan het punt bij de Toeslagenaffaire? Het is toch logisch als dat de massa hier woont, je in dit plan daaraan aandacht besteedt.

01:05:03

Voorzitter: D66.

01:05:03

Mevrouw Gietema: Het is goed dat het wordt genoemd, maar het zou beter zijn als we gemeentebreed erkennen dat we hier meer op willen doen. De ambitie is goed, maar we moeten iedereen zien en opnieuw de kans geven. Ook aan wie die hulp nog niet geaccepteerd heeft of er nog niet klaar voor was. Dat is de reden waarom we op dit specifieke punt zeggen: maak dit gemeentebreed. Lift dit uit dit plan. We zijn benieuwd of de wethouder dit voorstel kan steunen. Tot slot de participatie. Heel goed dat dit methodisch wordt ingezet en we in de uitvoering de stap maken om gaandeweg steeds meer te doen. Maar ik wil nog wel aanstippen dat het feit dat

misschien een brugfunctionaris in de wijk woont en daarmee het gebied kent, voor D66 inwonersparticipatie betekent. Dat is de context goed kennen en daarin werken. We hopen dat dat anders wordt geïnterpreteerd.

01:06:33

Voorzitter : Is dat nog een interruptie? Heel kort, want we zijn aan het einde van de spreektijd.

01:06:38

De heer Van Zoelen : Ik ben benieuwd wat D66 vindt van het idee dat ik aanbracht om grensoverschrijdende wereld bij elkaar te laten komen door bijvoorbeeld sport of cultuur.

01:06:38

Mevrouw Gietema : Helemaal mee eens. Volgens mij moeten we kinderen zoveel mogelijk samenbrengen, ook van verschillende niveaus: praktische en theoretische opleidingsrichtingen. Er liggen al hele goede structuren en als daar een plus op nodig is, zeker doen.

01:07:06

Voorzitter : Dank je wel. Welke fractie mag ik het woord geven? De SP.

01:07:08

De heer Huisman: Voorzitter, dank. Als SP vinden we het heel tof dat we dit aan het doen zijn. De ongelijkheid in onze stad en de uitdagingen die deze wijken hebben, noopt ertoe om langjarig te investeren, niet als gemeente alleen maar met iedereen die daar een rol in heeft, en om te werken aan een gezamenlijk doel. Wij steunen dan ook de doelen en vinden het goed dat deze coalitie met dit uitvoeringsplan komt. We zijn echt tevreden met de manier waarop er wordt nagedacht over de inspanningen om gemeenschappen te organiseren, om zo zelf actief onderdeel te zijn van de verandering in hun wijk. Wij vinden het werken met de ABC-methode een goede uitwerking van de motie die wij bij het voorjaarsdebat vorig jaar hebben ingediend.

01:07:54

De heer Huisman: Dit zorgt ervoor dat de mensen echt in staat worden gesteld om zelf in buurt te veranderen. Wij geloven daar erg in. We zouden het overigens wel goed vinden om de ervaringen actief te delen met alle andere buurten en buurtorganisaties, zodat de werkwijze zich kan verspreiden over de rest van de stad. Voor wat betreft wonen willen wij als SP wel opmerken dat we in dit document uitgaan van een ongedeelde stad. In de Noordelijke wijken is er sprake van veel sociale huur en in dit plan wordt dan ook gesteld dat er duurdere woningen moeten komen. Dit betekent dus dat er in andere delen van de gemeente ook uitgegaan moet worden van deze mix. Bij nieuwe ontwikkelingen moet naar onze mening dan ook altijd worden uitgegaan van 30% sociaal, 40% middel en 30% duurder.

01:08:46

De heer Huisman: Dit is voor ons een voorwaarde voordat je in de Noordelijke wijken sociale huur kunt verminderen. Te vaak is wijkvernieuwing een vorm van gentrificatie geweest. Dat moet het nu niet worden. We weten dat het college dat ook niet wil, maar we stippen het wel even aan hier. Wij vinden het goed dat er een commitment is over het feit dat alle woningen gezond, betaalbaar en duurzaam moeten zijn. Wij

weten dat dit helaas nog niet altijd het geval is, zoals we zien in de Indische buurt. Gesteld wordt dat de corporaties in 28 geen woningen meer hebben met energielabel E, F en G. Wij willen dit nog wel benadrukken en dat er dus flink op moet worden geïnvesteerd. Dan nog even onderwijs, en met name het taalniveau van veel mensen, waardoor ze zich moeilijk in Nederlands kunnen uitdrukken. Ook dit is ook door de bewoners aangegeven.

01:09:39

De heer Huisman: Dit merken wij ook als we huis aan huis gaan. Hier moet echt aandacht aan worden besteed, want het is van wezenlijk belang om de taal goed te beheersen om maatschappelijk mee te kunnen doen. Wij wensen de coalitie veel succes met de uitvoering. We zullen in de buurten waarin we actief zijn, onze oren te luisteren blijven leggen en zaken blijven aankaarten.

01:09:59

Voorzitter : Dank u wel. Partij voor het Noorden.

01:10:03

Mevrouw Bernabela : Bedankt, voorzitter. Ik zou nog even antwoord geven op de vraag die VVD stelde. Ik denk toch dat het een beetje te laat is om pas in 30 en 40 naar die indicatoren die op pagina 68 vermeld staan, te kijken. Tussentijds evalueren lijkt mij beter.

01:10:25

Voorzitter : VVD, interruptie.

01:10:25

Mevrouw Akkerman : Dank u wel. Maar de Rekenkamer heeft in één van zijn aanbevelingen letterlijk gezegd om een meningsvormende sessie te beleggen en het hier uitgebreid over te hebben. We hebben met z'n allen gezegd: we nemen alle aanbevelingen over. Is dat dan deze sessie? Hoe ziet de Partij voor het Noorden dat?

01:10:38

Mevrouw Akkerman : De Partij voor het Noorden.

01:10:48

Mevrouw Bernabela : Ik denk dat we het er hier niet uitgebreid over hebben gehad. Daar is deze sessie tekort voor. Het zou goed zijn om daar nog een sessie over te hebben. Er werd eerder gesteld dat de brugfunctionarissen uit de wijk komen, maar dat is vaak niet het geval. Ik weet dat uit ervaring. Ik heb verschillende mensen daarover al gesproken. Dat is soms ook bewust, want als je in de wijk woont ben je direct te vinden. Het is niet de bedoeling dat je je werk mee naar huis neemt. Of dat je in de supermarkt iedereen tegenkomt en hetzelfde gesprek hebt, terwijl je werk voorbij is op dat moment. Ik wil nog even wat vertellen over het programma. Ik vind dat het goed in elkaar zit. Er wordt samengewerkt tussen diverse partijen. Er worden aan veel thema's die spelen voldaan.

01:11:37

Mevrouw Bernabela : En toch spelen er nog veel problemen in de Noordelijke wijken. In sommige wijken zijn de voorzieningen erg beperkt. Zo is erin wijk De Hoogte geen school meer en zijn er bijna geen essentiële winkels. Dit vermindert de bedrijvigheid

en ook het contact met elkaar als buurtbewoners. Er zijn inderdaad veel slechte en niet-duurzame woningen in die wijken, zoals de SP net ook al zei. Soms staan ze dicht op drukke wegen. Meer groen en goede huur- en koopwoningen zouden daarbij helpen. Dit wil wel niet altijd zeggen dat die mensen hun kinderen ook in die wijken naar school doen. Vaak niet, waardoor je die binding niet krijgt. Maar het helpt wel voor het evenwicht. Niet alleen mensen met lage inkomens wonen daar. Het meer ondersteunen van bewonersinitiatieven zou helpen voor de leefbaarheid binnen die wijken, zodat bewoners zelf meer activiteiten kunnen ontplooien binnen de wijk. Ook voorzieningen zoals weggeefwinkels, want dat schijnt in Oosterpark goed te werken. Gelegenheid bieden voor een buurtsuper of andere essentiële winkels, cafés, koffie- en theehuizen. Of centra zoals EdanZ toevoegen in de wijken. Dat was het.

01:13:11

Voorzitter : Dank je wel. ChristenUnie.

01:13:12

De heer Rebergen : Dank u wel, voorzitter. Een paar weken geleden hadden we hier ook over met het Rekenkamerrapport. Ik denk dat het nu vrij kort kan. We kunnen ons goed vinden, in de doelen die hier gesteld zijn op het gebied van leren, werken, wonen, veilig zijn en meedoen. Ook in de aanpakken van onderop met veel inwonersbetrokkenheid. Kijk maar de brief van Elderink. Dat is belangrijk. De wethouder heeft er net al iets over gezegd. Buurtinitiatieven moeten daar een duidelijke plek in krijgen, want dit is van, voor en door bewoners. Er staat ook beschreven dat het niet overal hetzelfde gaat. Dat is goed, want de wijken zijn niet allemaal hetzelfde en hebben ook niet hetzelfde nodig. Dus dat er samen met de inwoners wordt gekeken: wat is er hier nodig?

01:13:52

De heer Rebergen : Dit wordt zowel in de aanpak als in de doorbraak toegepast. Je kijkt naar wat iemand daar nodig heeft, en los van alle systemen zorg je daarvoor. Heel mooi dat dat hierin staat. Uitgaan van vertrouwen richting de inwoners. Denk hierbij aan alle regels die we hen opleggen en volgens mij zeiden ze er zelf iets over in dit stuk. Maar ook richting professionals die een budget krijgen om dingen te doen. En dat vinden wij heel mooi en denken dat dat ook nodig is. De bewoners zeiden dat ze vindplaatsen en laagdrempelige plekken heel belangrijk vinden om naartoe te kunnen gaan. Deze zijn het cement van de wijk of buurt. Ook wij denken dat die heel belangrijk zijn, zodat daar ontmoeting kan plaatsvinden en mensen zich aan elkaar kunnen verbinden, en daarmee oog krijgen voor elkaar en naar elkaar omzien. Dat zijn belangrijke dingen.

01:15:11

De heer Rebergen : Gisteren kwam er volgens mij een bericht over de verlengde schooldag in Hoogkerk. Dat loopt heel goed, want er doen drie scholen aan mee. De kop van het artikel was: 'Kinderen blijven vrijwillig langer op school'. Ik zou heel graag willen dat dit in de Noordelijke wijken ook steeds meer gaat plaatsvinden, zodat dat extra onderwijs op die manier ook daar plaatsvindt. Verder sluit ik mij aan bij wat de SP zei over de verdeling sociale huur als we gaan bouwen. Ik denk dat dat wel bekend is. We vonden de 'aan de bak garantie' een hele mooie voor met name de technische en zorgberoepen. Hierdoor krijgen de mensen uit de Noordelijke

wijken ook de garantie dat als ze die opleiding volgen, aan de bak kunnen en een fatsoenlijk inkomen hebben. Tot zover.

01:15:57

Voorzitter : Dank u wel. De PVV.

01:16:03

Mevrouw Blauw : Ik ga mijn betoog drastisch inkorten, want anders lopen we volgens mij een beetje uit. En zoals de ChristenUnie al zei, we hebben het hier al over gehad. Het is een goede zaak dat er, samen met de Maatschappelijke Coalitie, werk gemaakt wordt om de problemen in de Noordelijke wijken aan te pakken. De wijken in Groningen-Noord kampen met uitdagingen zoals: werkloosheid, armoede, onveiligheid en gebrek aan betaalbare woningen. Door samen te werken met verschillende partijen, zoals woningcorporaties scholen, welzijnsorganisaties en bedrijven, zetten we belangrijke stappen in de goede richting. Dit soort samenwerking is essentieel om de complexe problemen daar effectief aan te pakken. Groningen-Noord is altijd een belangrijk gebied geweest binnen onze stad, maar helaas is de situatie daar verontrustend en complex geworden.

01:16:47

Mevrouw Blauw : Het is nu een gebied waar sociale problemen zich ophopen en waar het imago van een achterstandswijk steeds moeilijk te verbeteren is. Maar naast de problematiek van armoede, criminaliteit en culturele diversiteit wil ik vandaag ook speciaal aandacht vragen voor een vergeten groep, de autochtone Groninger. Deze mensen die de basis vormen van onze gemeenschap en sociale samenhang in de wijk, voelen zich steeds meer in de steek gelaten. Ze herkennen hun eigen buurt niet meer, voelen zich buitengesloten in een wijk waar steeds meer nadruk wordt gelegd op de multiculturele samenlevingsvormen en waar hun stem niet meer lijkt te tellen. Veel van hen doen niet meer mee in de linkse buurtcentra en zien geen vertegenwoordiging van hun belangen. Daardoor vertrekken ze uit een wijk zoals Selwerd, wat 30 jaar geleden geen achterstandswijk was.

01:17:33

Mevrouw Blauw : Ze vertrekken met stille trom. Wijkvernieuwing is daarbij een cruciale pijler. Maar laten we niet vergeten wat het uiteindelijke doel moet zijn: een wijk waarin iedereen, ongeacht zijn of haar achtergrond of financiële situatie, een plek kan vinden. We moeten streven naar diversiteit in de woningbouw. Het is niet voldoende om alleen sociale huurwoningen bij te bouwen. Hier had ik al een vraag over in mijn eerste termijn. We moeten ook betaalbare koopwoningen en vrijesectorhuurwoningen ontwikkelen, zodat alle lagen van de bevolking een woning kunnen vinden in hun eigen buurt. Even afrondend even over de energietransitie. Wij vragen wij ons af of deze niet meer kwaad dan goed doet voor de bewoners van Groningen-Noord.

01:18:13

Mevrouw Blauw : Het warmtenet wordt door grote energiebedrijven verlaten omdat het te duur is, wat leidt tot hogere energiekosten voor de gebruikers. Bovendien stijgen de kosten van zonnepanelen nu de salderingsregeling afgebouwd wordt. Dat is dan nog wel een vraag: hoe wil het college voorkomen dat de bewoners in de armste wijken worden opgezaagd met hogere lasten door deze energietransitie? Daar wil ik het even bij laten. Dank u wel.

01:18:37

Voorzitter : U heeft toch nog even een interruptie van Partij voor de Dieren.

01:18:42

De heer Van Zoelen : Dank. Bij de hele energietransitie hoort ook het isoleren en verduurzamen, zodat je minder energie kwijt bent. Het is toch hartstikke goed dat dat wordt meegenomen.

01:18:54

Mevrouw Blauw : Dat klopt, maar uiteindelijk moet je eerst een forse investering doen op allerlei onderdelen, voordat het wat gaat opleveren en je wat gaat terugverdienen. Het is een enorm complex en omvangrijk verhaal. Het hele pakket aan duurzaamheidsmaatregelen kost ongelooflijk veel geld;

01:19:06

Voorzitter : Een vervolginterruptie.

01:19:25

De heer Van Zoelen : Dank. Ik begrijp de zorg van de PVV, maar in het uitvoeringsplan staat heel duidelijk dat we die energielasten voor mensen die niet zoveel geld hebben verlagen. Als dat in het uitvoeringsplan staat en op wat voor manier dat dan ook gebeurt, is dat toch een hartstikke goede maatregel.

01:19:34

Voorzitter : PVV.

01:19:34

Mevrouw Blauw : Ik snap dat de Partij voor de Dieren dit zegt. Dit staat zo op papier, maar in de werkelijkheid schijnt dit niet zo te zijn.

01:19:51

Voorzitter : Vervolginterruptie van de Partij van de Dieren.

01:19:55

Mevrouw Blauw : Ik weet niet of de PVV op de vraag van de VVD is ingegaan, maar zullen we dat dan als doel opnemen?

01:19:59

Voorzitter : Als voorzitter, het is een beetje een verwarrende sessie omdat een deel van de mensen een tijdje weg waren. Zo meteen gaan we nog afconcluderen, maar eerst geef ik de wethouder het woord. Ik hoorde al dat die sessie over de indicatoren er sowieso gaat komen. Dat stelt hopelijk gerust en dat betekent dat in de enige minuut die de wethouder nog heeft om dingen te beantwoorden, die dingen dan misschien in een volgende sessie aan bod kunnen komen. Ik geef de wethouder het woord.

01:20:32

De heer Eikenaar: Voorzitter, voor die indicatoren verwijs ik naar het debat wat we twee weken geleden hadden en de aanbevelingen die daaruit voort zijn gekomen. Dat is volgens mij waar de voorzitter op doelt, dus laten we die aanbevelingen gebruiken om die hele discussie te beslechten. Het CDA had het over het onderwijs en daar heb ik al een discussie over gehad. Omdat ik maar één minuut ben, ga ik daar niet verder op in, want dat wordt een beetje herhaling van zetten. Partij voor de Dieren merkte op dat de website niet werkt. Het is net gecheckt en hij werkt weer.

Dus u heeft misschien net de pech gehad dat op het moment u iets deed, er iets mis was met de website. Of met uw internet, dat kan ook.

01:21:09

Voorzitter : Op zo'n technisch punt? Ik laat de wethouder even doen.

01:21:26

De heer Van Zoelen : Nee, hij werkte al meerdere dagen niet. Maar nog één punt: control F werkt ook niet in het document.

01:21:36

De heer Eikenaar: We gaan u erg de details in. Ik begreep dat die wel werkte, maar dat wordt dan een ingewikkelde discussie. Ik heb ook last van control F, want ik kan ook niet markeren in het document. Helaas kon ik daar niets meer aan doen. De Partij voor de Dieren vroeg ook naar sportevenementen in de wijk. Ik vind dat dat iets is voor de Maatschappelijke Coalitie en de bewoners. Ik ga niet zeggen dat we sportevenementen moeten organiseren met andere wijken. Dan gaan we op stoelen zitten waar we niet op moeten zitten. Dat willen we niet. Hoezeer ik uw suggestie ook waardeer, ik denk dat we dat soort zaken op een andere plek moeten bespreken. Dat geldt ook een beetje voor het antwoord op de vraag van Student en Stad, maar met een niet iets anders invalshoek.

01:22:31

De heer Eikenaar: We hebben geleerd uit Rotterdam en Heerlen dat we echt ons moeten focussen op dingen. Je kan beargumenteren dat er heel veel aan toegevoegd moet worden en met reden want ik snap uw argumenten, maar je moet je ook focussen. Het is helemaal niet uitgesloten dat sport dan een keer ergens een onderdeel van iets wordt of daarin geïncorporeerd wordt. Maar om sport helemaal toe te voegen, gaat me echt te ver, omdat je dan nog veel andere dingen kan toevoegen die ook heel zinnig zijn. We moeten echt wel focus houden, anders waaiert het te veel uit. De suggesties van GroenLinks heb ik gehoord over groen, de speeltuin, hangplekken en inclusie.

01:23:10

De heer Eikenaar: Extra investeren in Sociaal Raadslieden, daar geldt een beetje hetzelfde als voor Student en Stad. Het is niet uitgesloten, maar we investeren al in ABCD en boegbeelden. Je kan er van alles aan toevoegen. In die wijken gaan al meer opbouwwerkers aan het werk. Wij investeren gigantisch. Het is niet uitgesloten dat ooit geldt voor Sociaal Raadslieden, maar we gaan ze nu niet meteen toevoegen. D66 zei dat de brugfunctionaris die in de wijk woont, geen participatie is. De bewering dat dat wel zo is, kwam in ieder geval niet van mij. Participatie zit op een heel ander vlak. Participatie, bewonersbetrokkenheid en bewonersinbreng gaat veel dieper dan de brugfunctionaris. De brugfunctionaris wel nuttig, maar dat is geen bewonersparticipatie

01:23:59

De heer Eikenaar: De SP zegt: geen gentrificatie. Dat heb ik duidelijk gehoord. Achter de schermen ga ik nog even met D66 spreken over de passage over de Toeslagen, want wij lezen die passage net iets anders. Hij is ook anders bedoeld dan u hem uitlegt. Partij voor het Noorden zegt: de voorzieningen zijn vaak weg. Die constatering wordt hier ook in gedaan. We gaan daar een analyse van maken.

Helder. De ChristenUnie had het over vindplaatsen en ontmoetingen. Dat kan ik alleen maar onderschrijven. De PVV had het over linkse buurtverenigingen. Volgens mij zijn buurtverenigingen en alle andere plekken neutraal. Iedereen is welkom. Politieke voorkeur is bij mij, zelfs als wethouder, nooit bij de ingang gevraagd. Misschien weten mensen dat al, maar ik heb nog nooit iemand geweigerd omwille van zijn politieke voorkeur. En ik ga ervan uit dat het ook nooit zal gebeuren.

01:24:56

De heer Eikenaar: Hoe gaan wij hoge energiekosten voorkomen bij de energietransitie? De energietransitie is soms duur. Bij de sociale huurwoningen worden die investeringen gedaan. Maar ik erken dat op het moment dat er plekken zijn waar mensen een particuliere woning hebben, dat hoge investeringen kunnen zijn. Dan is het zaak om mensen dat aan te bieden, zodat ze dat wel kunnen. Dat gaat overigens over geld. Geld is daar heel belangrijk in. Maar soms gaat het er ook over dat mensen wat anders aan hun hoofd hebben. Het gaat erom dat je mensen begeleid en een aanbod doet waar geen 'nee' tegen kunnen zeggen. Dan kun je hun energierekening wel degelijk naar beneden brengen. Als je dat doet, besef dan dat mensen soms andere dingen aan hun hoofd hebben en daar helemaal niet mee bezig zijn. Goed, dat was in sneltreinvaart mijn beantwoording.

01:25:49

De heer Eikenaar: De minuut duurde iets langer dan een normale minuut. Maar het is belangrijk voor partijen om antwoorden te krijgen op de vragen en suggesties die er waren. Aan mij nu de schone taak om deze sessie af te concluderen. Wat betreft de indicatoren, komt er nog wat aan. Dat weten jullie dan al. Verder gaat het niet om een raadsvoorstel, dus het hoeft niet door naar de raad. Mochten er partijen zijn die naar aanleiding van deze sessie toch graag een motie willen indienen, kan dat als motie vreemd. Graag dan van tevoren de andere partijen en de griffie daarover te informeren. Zijn er partijen die hierover een motie vreemd ambiëren? Partij voor de Dieren.

01:26:37

De heer Van Zoelen : Heel misschien over het bij elkaar brengen van verschillende leefwerelden. Daar moet ik nog even over nadenken en overleggen met andere partijen.

01:26:46

Voorzitter : Dank u wel. D66.

01:26:50

Mevrouw Gietema : Nog even door met de wethouder en de ambtelijke ondersteuning over het stukje toeslagenschandaal.

01:26:56

Voorzitter : CDA.

01:26:59

De heer Van Jaarsveld : Op het punt dat we meer duidelijkheid willen over die haalbaarheid. Als dat alleen door een motie kan, zou dat misschien gebeuren.

01:27:10

Voorzitter : Dank voor het aangeven. GroenLinks.

01:27:12

Mevrouw Hillekens : Over de bereikbaarheid van groen in de wijk, maar ik moet nog even puzzelen.

01:27:20

Voorzitter : Bereikbaarheid van groen in de wijk. Dank u wel voor het aangeven van deze potentiële moties vreemd. Het hoeft niet natuurlijk, maar het mag wel. Dank u wel allemaal. Een fijne avond.

01:27:33

Mevrouw Sloot : Voorzitter, ik heb nog even een puntje van orde had. We hebben hier allerlei wijzigingen gehad voor de akoestiek, maar ik moet eerlijk zeggen dat het geluid van de overkant nog steeds niet goed is, tenzij iemand echt in die microfoon spreekt. Dat wil ik nog even meegeven.

01:27:50

Voorzitter : Dank u wel.